

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

On sekizinci İnikat

22 . XII . 1958 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	244:246	dair kanun teklifinin geriverilmesi hak-	
2. — Havale edilen evrak	246	kindaki tavriri (2/191, 4/80)	247:248
3. — Yoklama	247	5. — Ankara Mebusu Selim Soley'in,	
4. — Riyaset Divanının Heyeti Umu-		Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki 5677	
miyeye mâruzatı	247	sayılı Kanunun 7 nci maddesine bir fıkra	
1. — Sıhhat ve İctimai Muavenet Ve-		eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin geri-	
kâleti hastahaneleri ile rehabilitasyon mü-		verilmesine dair tavriri (2/124, 4/81)	248
esseselerine verilecek mütedavil sermaye		5. — Müzakere edilen maddeler	248
hakkındaki 6561 sayılı Kanunun birinci		1. — Tebligat kanunu lâyihası ve mu-	
maddesi ile üçüncü maddesinin birinci fık-		vakkat Encümen mazbatası (1/105)	248:256
rasının tadiline dair kanun lâyihasının		6. — Sualler ve cevaplar	257
geriverilmesine dair Başvekâlet tezkeresi	247	B — Tahrirî sualler ve cevapları	257
(1/95, 3/330)		1. — Ankara Mebusu Halil Sezai Er-	
2. — 4759 sayılı İller Bankası Kanu-		kut'un, Çorum - İskilip şosesi üzerindeki	
nunun 12 nci maddesinin değiştirilmesi		köprülere dair sualine Nafia Vekili Tevfik	
hakkındaki kanun lâyihasının iadesine		İleri'nin tahrirî cevabı (7/288)	257
dair Başvekâlet tezkeresi (1/77, 3/331)	247	2. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'in,	
3. — Zonguldak Mebusu Sebati Ata-		Sivas kazalarında mevcut ortaokullardaki	
man'ın, Fen memurluğu hakkındaki ka-		öğretmen adedine dair sualine Maarif Ve-	
nun teklifinin geriverilmesine dair tak-		kili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı	
riri (2/156, 4/79)	247	(7/300)	257:258
4. — Antalya Mebusu Burhanettin		3. — Ankara Mebusu Selim Soley'in,	
Onat'ın, Gümrük Kanununun 17 nci mad-		Kızılcahamam'ın Çeltikçi nahiyesinde inşa-	
desinin 7 numaralı bendine 5651 sayılı Ka-		sına başlanılan sağlık merkezi binasının ya-	
nunla eklenen ve 6088 sayılı Kanunla ta-		ında bırakılması sebebine dair sualine Na-	
dil edilen (C) fıkrasının değiştirilmesine			

fıa Vekili Tevfik İleri'nin, tahriri cevabı
(7/304) 258:259

4. — Diyarbakır Mebusu Sezai Demira'yın, Diyarbakır'da tarihi kıymeti haiz sur-ların tahribattan korunması hususunda ne düşünülmesine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in, tahriri cevabı

(7/292)

5. — Erzincan Mebusu Hüseyin Şahin'in, Tercan Kaymakamı hakkındaki vâkı şikâyetler üzerine kanuni ve idari bir muamele yapılmaması sebebine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahriri cevabı (7/322) 259:260

1. — SABIK ZABIT HULASASI

Vazife ile yurt dışına giden Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine, Dahiliye Vekili Namık Gedik'in vekillik edeceğine,

Vazife ile yurt dışına giden Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in avdetine kadar kendisine, Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın vekillik edeceğine dair Riyaseticumhur tezkereleri okundu.

Sayın mebuslardan bâzılarına izin verilmesi hakkındaki Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyaseti tezkeresi okundu ve izinler ayrı ayrı kabul edildi.

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin emniyet ve jandarma mensuplarından bâzı-ları hakkında ilgili makamlara intikal etmiş şikâyet mevcud olup olmadığına dair Dahiliye Vekilinden olan şifahi suali, Vekil hazır bulunmadığından, başka İnikada bırakıldı.

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, hububat zi-raatiyle iştilal eden çiftçilere bir kâr haddi tâ-yini hususunda ne düşünülmesine dair Başvekil-den olan şifahi sualine Ticaret Vekili Hayrettin Erkmen cevap verdi.

Mardin Mebusu Mehmet Kâmil Boran'ın, ce-za evlerinde mahkûmların içtimai mevkilerine, fikri seviyelerine, mânevi ve ruhi temayüllerine-göre ayrı muamelelere tâbi tutulabilmeleri için ne gibi tedbirler düşünülmesine dair Adliye Ve-

kilinden olan şifahi suali, Vekil hazır bulunmadığından, başka İnikada bırakıldı.

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Sivas ve di-ğer Şark vilâyetlerine çay temini için ne düşünülmesine dair şifahi sualine Gümrük ve İn-hisarlar Vekili Hâdi Hüsnan cevap verdi.

Urfa Mebusu Esat Mahmut Karakurt'un, İs-tanbul'daki Amerikan Koleji binasında bir Amerikan Üniversitesinin açılmasına müsaade edildiğinin doğru olup olmadığına dair Maarif Vekilinden olan şifahi suali, kendisi İnikatta hazır bulunmadığından, tahriri suale inkilâb-etti.

Ordu Mebusu Atıf Topaloğlu'nun, Fındık Tarım Satış Kooperatiflerinin faaliyetine dair suali ile,

Ordu Mebusu Eşref Ayhan'ın, Ordu vilâye-tine tahsis edilen kamyon hakkındaki şifahi su-aline Ticaret Vekili Hayrettin Erkmen ayrı ayrı cevap verdi.

Tebliğat kanunu lâyihasının maddelerinin müzakeresine devam olundu.

22. XII. 1958 Pazartesi günü saat 15 te to-planılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili

Kâtip

Kayseri Mebusu

Kayseri Mebusu

İbrahim Kirazoğlu

Hakkı Kurler

Kâtip

Samsun Mebusu

Abdullah Keleşoğlu

Sualler

Şifahi sualler

1. — Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk'ün, Şark Kromları Guleman Müessesesinin 1959 yılı iş

programına dair şifahi sual takriri Sanayi Ve-kâletine gönderilmiştir (6/348)

2. — Ankara Mebusu İbrahim Saffet Omay'

ın, «Radyo istasyonlarından ajans haberlerini ve partizan neşriyatı dinlemiyenler Derneği» nin kapatılması sebebine dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/349)

3. — Tunceli Mebusu Fethi Ülkü'nün, Çocuk mahkemeleri kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair şifahi sual takriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/350)

4. — Niğde Mebusu Şefik Refik Soyer'in, Niğde vilâyeti çevresinde tabii âfetler sebebiyle yerlerinin değiştirilmesine lüzum gösterilen köylere dair şifahi sual takriri İmar ve İskân Vekâletine gönderilmiştir. (6/351)

5. — Çankırı Mebusu Dursun Akçaoğlu'nun, hapsanelerdeki veremlilere dair şifahi sual takriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/352)

6. — Çankırı Mebusu Dursun Akçaoğlu'nun, zatülcebp ve vereme tutulan askerlere karşı alınan tedbirlerin kâfi gelip gelmediğine dair şifahi sual takriri Millî Müdafa Vekâletine gönderilmiştir. (6/353)

7. — Niğde Mebusu İsmail Güven'in, Niğde vilâyet merkezinde yapılmasına başlanan PTT binası hakkındaki şifahi sual takriri Münakalât Vekâletine gönderilmiştir. (6/354)

Tahrirî Sualler

1. — Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, istihsal edilen çayların kurutulması ve işlenmesi için yeni fabrika ve atelyeler kurulmasının düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Gümrük ve İhisarlar Vekâletine gönderilmiştir. (7/323)

2. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, Tokad'daki okullarda münhal bulunan öğretmenliklere dair tahrirî sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/324)

3. — Ankara Mebusu Selim Soley'in, Şereflikoçhisar kazasında Selçuklar devrinden kalma tarihî camiin ne zaman tamir edileceğine dair tahrirî sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/325)

4. — Hatay Mebusu İhsan Ada'nın, 1951 - 1958 yıllarında Türkiye'de yayınlanan gazetelerden her birine kaçır liralık resmî ilân verildiğine dair tahrirî sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/326)

5. — Van Mebusu Ferid Melen'in, resmî daire ve müesseselere karşı taahhüde girişmiş olan mütaahhitlere ithalât dövizlerine tatbik olunan prim dolayısıyla fiyat farkı verilmesi hususun-

da bir karar mevcud olup olmadığına dair tahrirî sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/327)

6. — Van Mebusu Sait Erdinç'in, 1958 yılı içinde nerelerde hangi mahkemelerin lâğvedildiğine dair tahrirî sual takriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/328)

7. — Adana Mebusu Kemal Satır'ın, armatörlerimiz tarafından 1950 - 1957 senelerinde sağlanan dövizlere dair tahrirî sual takriri Maliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/329)

8. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoğlu'nun, Emekli aidatı olarak memurlardan ve Hazine'den tahsil edilen paranın miktarına ve ne suretle kullanıldığına dair tahrirî sual takriri Maliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/330)

9. — Maraş Mebusu Halil Gürün'ün, hayvan hastalıkları ile mücadele hususunda neler düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Ziraat Vekâletine gönderilmiştir. (7/331)

10. — Maraş Mebusu Halil Gürün'ün, Maraş'ın Afşin kazası ortaokulu öğretmen kadrosuna dair tahrirî sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/332)

11. — Maraş Mebusu Halil Gürün'ün, Maraş Kız Muallim Mektebi ihtiyacı için bir bina yaptırılmasının düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/333)

12. — Van Mebusu Sait Erdinç'in, vilâyet, kaza ve nahiyelerde mevcut mahkemelerle sorğu hâkimliklerinin miktar ve kadrolarına dair tahrirî sual takriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/334)

13. — Adana Mebusu Mehmet Geçioğlu'nun, İmam - Hatip kursları ile okullarına dair tahrirî sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/335)

14. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoğlu'nun, iç turizmi temin ve teşvik maksadiyle ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Basın - Yayın ve Turizm Vekâletine gönderilmiştir. (7/336)

15. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoğlu'nun, meskene muhtaç memurlara Emekli Sandığına kredi temini hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Maliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/337)

16. — Urfa Mebusu Esat Mahmut Karakurt'un, İstanbul'daki Amerikan Koleji binasında

bir Amerikan Üniversitesinin açılmasına müsaade edildiğinin doğru olup olmadığına dair tah-

riri sual tavrı Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/338)

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1. — Futbol müsabakalarında müşterek bahisler tertibi hakkında kanun lâyihası (1/282) (Maarif ve Bütçe encümenlerine)

2. — Millî Müdafaa Mükellefiyeti hakkındaki 3634 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin tadiline dair kanun lâyihası (1/283) (Millî Müdafaa ve Dahiliye encümenlerine)

3. — Ödünç Para verme işleri hakkındaki 2279 sayılı Kanunda tadilat yapılmasına ve 5841 sayılı Kanunun kaldırılmasına dair kanun lâyihası (1/284) (Ticaret, Adliye Maliye ve Bütçe encümenlerine)

4. — Tapulama Kanununun 13 ncü maddesinin 6335 sayılı Kanunla değiştirilen (D) fıkrası ile aynı kanunla ilâve edilen ek maddesinin tadili ve mezkûr kanuna bir madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası (1/285) (Dahiliye, İmar ve İskân ve Adliye encümenlerine)

5. — 1958 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvele 6813 sayılı Kanuna istinaden kaydedilmiş olan munzam tahsisatın kabulü hakkında kanun lâyihası (1/286) (Bütçe Encümenine)

Teklifler

6. — İzmir Mebusu Kemal Serdaroğlu'nun, PTT memurlarının kadrosuzluk yüzünden terfi edemedikleri müddetlerinin terfilerine ilâvesi hakkında kanun teklifi (2/271) (Münakalat, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

7. — Samsun Mebusu Ekrem Anıt'ın, İstimlak Kanununun 9, 10 ve 15 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/272) (Adliye, Dahiliye ve Bütçe encümenlerine)

Tezkereler

8. — Atatürk Orman Çiftliğinin 1957 yılı bilânçosu ile kâr ve zarar hesaplarına ait raporun gönderildiğine dair Başvekâlet tezkeresi (3/325) (Bütçe ve Ziraat encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümene)

9. — Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Baş-

vekâlet tezkeresi (3/326) (Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümene)

10. — Manisa Mebusu İhsan Yalkın'ın, teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/327) (Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümene)

11. — Manisa Mebusu Sudi Mihçioğlu'nun, teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/328) (Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümene)

12. — Millî Müdafaa Vekâleti iskân ihtiyaçları için sarfiyat icrası ve bu vekâletçe kullanılan gayrimenkullerden lüzumu kalmıyanların satılmasına salâhiyet verilmesi hakkındaki 6771 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde yazılı (müştemilât ve mütemmimat) tâbirinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/329) (Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

Mazbatalar

13. — Atom Enerjisi Komisyonu kurulması hakkındaki 6821 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/163) (Ruznameye)

14. — Vakıfkebir'in Ballı köyünden Selvi Hacıfettah ve Havva Hacıfettah hakkında Adliye ve Arzuhal encümenleri mazbataları (5/15) (Ruznameye)

15. — Avanos'un Sarılar köyünden Zekeriyaoğlu Şefika'dan doğma 29 Temmuz 1934 doğumlu Ziya Şimşek'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/237) (Ruznameye)

16. — Bir kısım ithal eşyalarından almakta olan Hazine hissesinin kaldırılması hakkında kanun lâyihası ve Ticaret, Gümrük ve İnhisarlar, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/274) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,10

REİS — Reisvekili Ağâh Erozan (Bursa)

KÂTIPLER : Attilâ Konuk (Antalya), İhsan Gülez (Bolu)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapılacaktır.
(Ordu mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Ekseriyetimiz var. Celseyi açıyorum.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — *Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti hastaneleri ile rehabilitasyon müesseselerine verilecek mütedavil sermaye hakkındaki 6561 sayılı Kanunun birinci maddesi ile üçüncü maddesinin birinci fıkrasının tadiline dair Kanun lâ-yihasının geriverilmesine dair Başvekâlet tezke-resi. (1/95, 3/330)*

REİS — Tezkereyi, okutuyoruz.

T. B. Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Yüksek Meclisin Onuncu devresinde intacedi-lemeyip Dahilî Nizamnamenin 69 ncu maddesi gereğince hükümsüz kalan evraktan 20 Aralık 1957 tarihli ve 3321/1 sayılı yazımızla tekrar gör-üşülmesi arz edilmiş bulunan. «Sıhhat ve İcti-mai Muavenet Vekâleti hastaneleriyle rehabili-tasyon müesseselerine verilecek mütedavil serma-ye hakkındaki 6561 sayılı Kanunun 1 nci madde-siyle 3 ncu maddesinin 1 nci fıkrasının tadiline dair kanun lâ-yihası»nın iadesine müsaade buyu-rulmasını saygılarımla rica ederim.

Başvekil
A. Menderes

REİS — Geriverilmiştir, efendim.

2. — *4759 sayılı İller Bankası Kanununun 12 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki ka-nun lâ-yihasının iadesine dair Başvekâlet tezke-resi (1/77, 3/331)*

T. B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

25 . II . 1957 tarihli ve 71 - 529/526 sayılı yazımızla sunulmuş olan 4759 sayılı İller Ban-kası Kanununun 12 nci maddesinin değiştiril-

mesi hakkındaki kanun lâ-yihasının iade edil-mesine müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

Başvekil
A. Menderes

REİS — Geriverilmiştir, efendim.

3. — *Zonguldak Mebusu Sabati Ataman'ın, Fen memurluğu hakkındaki kanun teklifinin ge-riverilmesine dair takriri (2/156, 4/79)*

Yüksek Riyasete

Fen memurluğu hakkındaki kanun teklifi-min geriverilmesini saygılarımla arz ve rica ederim.

Zonguldak Mebusu
Sebati Ataman

REİS — Geriverilmiştir, efendim.

4. — *Antalya Mebusu Burhanettin Onat'ın, Gümrük Kanununun 17 nci maddesinin 7 nu-maralı bendine 5651 sayılı Kanunla eklenen ve 6088 sayılı Kanunla tadil edilen (C) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifinin geriveril-mesi hakkındaki takriri (2/191, 4/80)*

Yüksek Reisliğe

Gümrük Kanununun 17 nci maddesinin 7 numaralı bendine 5651 sayılı Kanunla eklenen ve 6088 sayılı Kanunla tadil edilen (C) fıkrasının değiştirilmesine dair olan kanun teklifi-min, aynı mealde yeni bir kanun teklifi hazır-ladığım için geriverilmesini saygılarımla rica ederim.

Antalya Mebusu
Burhanettin Onat

REİS — Geriverilmiştir, efendim.

5. — *Ankara Mebusu Selim Soley'in, Bâzi suç ve cezaların affı hakkındaki 5677 sayılı Kanununun 7 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin geriverilmesine dair takriri (2/124, 4/81)*

T. B. M. Meclisi Yüksek Başkanlığına
5677 sayılı Kanuna bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifimi geri alıyorum. Arz ederim.

Ankara Mebusu
Selim Soley

REİS — Geriverilmiştir, efendim.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Tebliğat kanunu lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/105)*

Tebliğat kanunu lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatasını; muzakereye devam ediyoruz. Encümenen gelen 49 ncu maddeyi bir daha okuyoruz.

Tapu idarelerine yapılacak tebliğat :

Madde 49. — Tapuda kayıtlı veya miras, istimalak, cebri icra, veya mahkeme ilâmı ile iktisapta bulunan hak sahipleri, adreslerini ve değiştirdikleri takdirde yenisini buldukları yerin tapu idaresine bildirmeye mecburdurlar. Davetiye veya tebliğ evrakı, bu suretle bilme son adrese gönderilir.

Tapuda adresi bulunmayan veya mevcut adresine tebliğat yapılamayan ve tebliğ memuru tarafından da yeni adresi tesbit edilemeyen hak sahibine bu kanun hükümlerine tevfikân ilân suretiyle tebliğat yapılır. Ayrıca Tapu İdaresi tarafından ilânın bir nüshası gayrimenkulün bulunduğu köy veya mahalle muhtarına, orada mütadolan şekilde ilân edilmek üzere tevdi edilir. Bu suretle yapılan sonuncu ilân tarihinden itibaren 30 günün hitamında, hak sahibine tebliğat yapılmış sayılır.

REİS — Yeni metin üzerinde söz istiyen arkadaşımız var mı efendim? Metin üzerinde söz istiyen yoktur. Sırrı Atalay Bey, 49 ncu maddenin son fıkrasının çıkarılması hakkında bir takririniz var, encümenin metninden sonra takririnizde ısrar ediyor musunuz?

SIRRI ATALAY (Kars) — Encümene iltihak ediyorum.

REİS — Takrir geriverilmiştir.

Müfit Erkuyumcu ve Servet Sezgin, 49 ncu maddenin son fıkrasının tayyî hakkında bir takrir vermiştiniz. 49 ncu maddenin son şekli karşısında bu takririnizde ısrar ediyor musunuz?

SERVET SEZGİN (Çanakkale) — Encümene iltihak ediyorum efendim.

MÜFİT ERKUYUMCU (Bursa) — Ben de iltihak ediyorum.

REİS — Takrir geriverilmiştir efendim.

49 ncu maddeyi reyinize az ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü fasıl

Malî tebliğat

Divanı Muhasebat tarafından yapılacak tebliğat

MADDE 50. — Divanı Muhasebatça yapılacak tebliğat, tebliğ yapılacak şahıslardan merkez teşkilâtında vazifeli bulunanlara, bağlı oldukları daireler, bunların haricinde kalanlara mahallî mülkiye âmiri vasıtasıyla yaptırılır.

Adresin tesbit olunamaması veya tebellüğden imtina hallerinde tebliğat, bu kanunun umumi hükümleri dairesinde yapılır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Söz istiyen olmadığına göre maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Malî tebliğler

MADDE 51. — Malî tebliğler, kendi kanunlarında sarahat bulunmayan hallerde, bu kanunun umumi hükümlerine tevfikân yapılır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı efendim? Madde ile ilgili bir takrir var. okuyoruz efendim.

Yüksek Başkanlığa

51 nci madde matlabının «diğer malî tebliğler» suretinde değiştirilmesini arz ve talebederim.

Van

Ferid Melen

REİS — Takririn dikkate alınmasını kabul edenler... Etmeyenler... Takrir kabul edilmiştir.

Encümen filhal iştirak ediyor mu?

MUVAKKAT EN. REİSİ VACİD ASENA

(Balıkesir) — Efendim, 51 nei maddenin matlabı (malî tebliğler) şeklinde yazılmıştı. Şimdi (Diğer malî tebligat) şeklinde değiştiriyoruz.

REİS — Vacid Bey, encümen filhal iştirak ediyorsa aynen kabule mecburdur. Aksi halde, imal etmek üzere encümene tevdi ederiz. Filhal iştirak ediyor musunuz?

MUVAKKAT En. REİSİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Mukayyedolarak iştirak ediyoruz efendim.

REİS — Tahrir kabul edildiğine göre encümen filhal ya iştirak edecektir veya etmeyecektir.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ VACİD ASENA (Devamla) — Efendim, ben encümen namına Heyeti Umumiyyeye mâruzatta bulunuyorum ve diyorum ki, bu tahrir kabul edilmiştir. Biz encümen olarak esasına muhalif değiliz. Ancak ifade tarzında bir değişiklik yaptık. O da 50 nei maddeye mütenazır olmasını temin etmek maksadıyledir. Riyaset bu ifademi kâfi bulmadığı takdirde maddeyi encümene geri alıyorum.

REİS — Efendim, şimdi yapılacak muamele şudur: Yüksek Heyetiniz tahriri kabul ettiği andan itibaren encümen ya filhal iştirak eder veya etmez. En ufak bir tadil dahi mevzubahis olamaz, Nizamname sarihür. 118 nei maddenin 1 nei fıkrasına göre şayet encümen mazbata muharriri talebederse madde encümene verilir. Talep vâkidir. Madde encümene verilmiştir.

Üçüncü bap Cezai hükümler

Memurların kusur ve ihmali

MADDE 52. — Bu kanunun tatbikinde kusur ve ihmali görülen memur ve hizmetlilerle mahalle ve köy ihtiyar heyeti âzaları, fiillerinin mahiyetine göre Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 nei maddeleri mucibince cezalandırılırlar.

Yukarıki fıkra hükmüne göre yapılacak tatbikat, inzabati ceza tatbikine mâni değildir.

REİS — Encümen.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Muhterem arkadaşlar, 6145 No. lı Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Kuruluş Kanununun 14 neü maddesinin 2 nei fıkrasında, tebligata ait ceza müeyyideleri vaz' edilmiştir. Bu fıkra şu şekilde tanzim edilmiş bulunuyor :

«Suç işliyen veya vazifelerinde ihmâl veya suiistimal veya irtişa veya irtikâpta bulunan PTT memurları hakkında Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına mütedair hükümleri tatbik olunur.»

Encümenimiz bu maddeyi de tetkik etmek suretiyle şimdi müzakeresi yapılacak olan 52 nei madde metnini değiştirmiştir. Yüksek tasviple-rinize arz etmek için okuyorum :

(Madde 52. — Bu kanunun tatbikinde ihmâl, suiistimal, irtikâp, irtişa veya sair suçlardan dolayı memur ve hizmetlilerle köy muhtar ve ihtiyar heyeti ve mahalle ve ihtiyar meclisi âzaları hakkında fiillerinin mahiyet ve derecelerine göre Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına mütedair hükümleri tatbik edilir.

Yukarıki fıkra gereğince yapılacak tatbikat, inzabati ceza tatbikine mâni değildir.) Bu şekilde Posta Kanununa mütenazır olması için, esas hükümleri daha geniş olarak ifade etmek üzere, metni değiştirmiş bulunuyoruz.

REİS — Şahap Kitapçı.

ŞAHAP KİTAPÇI (Tokad) — Muhterem arkadaşlar; görüşülen kanun lâyihasının cezai hükümlerine dair olan bu bapta 52 nei madde için gerek Hükümet, gerek Muvakkat Encümenin kabul ettiği şekil doğru değildir.

Encümenin (değiştiriyoruz) yolundaki ifadesi ise tatmin edici değildir. Biliyorsunuz, mevzuatımıza göre cezai mesuliyeti tâyinde kusur esas olamaz. Bu itibarla 52 nei maddeye göre kanunun tatbikatında (kusur) veya (ihmali görülen) tâbirleri doğru değildir.

Bu kanun metninde ceza maddelerini gösteren Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 nei maddelerinin kasdi cürümlere taallük etmesi itibarıyla, bunun hukuki tâbiri olarak (ihmal ve suiistimali görülenler) şeklinde tadili mevzuatımız arasındaki ahengi temin bakımından daha yerinde olur.

Şimdi encümen reisi arkadaşımızın ifadesine göre Posta Kanunundaki kaydın aynen buraya geçirilmesi ve bu mevzuatla kendilerine vazife verilenlerin çok genişletilmiş olmaları itibarıyla lüzumsuz bir genişletmeyi ifade etmektedir. Onun için bendeniz 230 ve 240 nei maddelerin burada tasrih edilmiş olması dolayısıyla maddedeki (ihmal ve suiistimal edenler) tâbirlerinin konulması şekliyle iktifa olunmasını ve irtişa, irtikâp suçlarının ilâvesi suretiyle tebliğ-

de kullanılacak kadroların çok genişletilmiş olmasının doğru olmayacağını arz eder ve maddenin arz ettiğim surette tadilinin daha âdilâne olacağını arz ederim.

REİS — Sefer Eronat.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Bendeniz lâ-yihanın 52 nci maddesi üzerinde encümenin yaptığı tadil şekli ile ondan sonra söz alan arkadaşımızın gösterdiği kayıtlar dâhilinde bir madde tedvini arasında mühim bir fark görmüyorum. Yalnız bu madde tedvin edilirken şöyle bir düşünce hâsıl olmaktadır : Memurdan ne istiyorsunuz? Vazife!.. Vazife istediğiniz memurun bir yetkisi, bir otoritesi bulunmak lâzımdır. Fazla olarak «Siz kimsiniz?», «Falan oğlu falanım». «Âlâ, al şunu». Bu şekilde vâki olan tebliğ memurun kendisini mesuliyetten berî tutar. Falan hanede falan oğlu falan. Bir tebliğ yapıyor. Evin numarası tutuyor, mesele tamam!.. İşte bundan dolayı gerek Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda, gerekse bu lâyihada nazarı dikkate alınmamış olan mühim bir nokta, mühim bir boşluk büyük ıstırapların doğmasına sebep oluyor. Biz Tebligat Kanununda büyük büyük konuşup duruyoruz. Ortada büyük hâdiselere sebebiyet veren durumlar nasıl oluyor?. Hakikaten üzerinde tevekkuf edilmesi icabeder.

Size bir misal vereyim; Adana'da bir kız, Kayserili falan böyle evlenecekler. Nikâhları aktolunmuş, zifafa hazır bir vaziyettedir. Hazırlıkları tamam. Tam zifafa girecekleri sırada diğer taraf iflâs ediyor. Kadın müflis bir adamla bu şekilde temadii hayata razı olmuyor, aralarındaki hukuki muameleyi iptal ettirmek için mahkemeye müracaat ediyor. Kızın bu dâvası reddedilmiş. Kız oradan kalkıp Kayseri'ye gelmiş ve orada dâva açmış, yine reddedilmiş. Kayseri'de oturan adam (Ben misal olarak Kayseri diyorum, belki Kayseri'ye yakın bir yerdir.) Memleketinden hiç dışarıya çıkmamış bir insandır. İflâstan kurtulmuş ve Adana'ya kızla aile kurmak üzere dönmüş. «Elbette haklı idiniz, iflâs etmiş bir adamla evlenilmezdi, şimdi iflâstan kurtuldum, mâni zâil oldu, memnu avdet eder, gel evlenelim» demiş. Bakmış kız hâmile ve yanında da bir bey var. Polise müracaat ediyor ve iş karakola intikal ediyor. Karakolda anlaşılıyor ki, kızın yanındaki adam kızla evlenmiş ve esas birinci kocasından da boşanmış. Nerede boşan-

mış? Ankara Asliye Hukuk Mahkemesinde boşanmış. Adam «aman ben Ankara'ya gitmedim, hiçbir malûmatım yok» demişse de kendisine ilânın tarih ve numarası gösterilmiş. Ankara'ya gelmiş, Müddeiumumiye müracaat etmiş, Müddeiumumi tahkikata başlamış : «— Gel bakalım mübaşir efendi, nasıl tebliğ ettin bunu?» «— Şu adreste, şu isimde dediler gittim, tebligatı verdim ve adam aldı; adımı sordum, tamam. Mahkemeye gelmedi, sonra gıyap kararını yine aynı adreste aynı şahsa tebliğ ettim. Nihayet mahkemenin kararı çıktı onu da götürdüm, tebliğ ettim.»

Sıra geliyor hâkime, «— Sen nasıl yaptın?» «— Efendim, ben dâvalıların hakiki hüviyetini tebligatta tahkik ile memur değilim ki. Bana bir dâva açılmış, taraflara tebligat yapıldı. Gelmedi, gıyap kararı verdim, tebliğ olundu; yine gelmedi. Ben de kararımı ittihaz ettim, tebliğ olundu, temyiz etmedi. Karar kesinleşti.»

Pansiyoncu bulunan evsahibi : «— Efendim, filân gelir filân gider, aradan bu kadar zaman geçmiş, hâtırlıyamam. Filân mahkemeden tebliğ gelmiş, mahkemesi görülmüş, neden gelmiş neden gitmiş, bilmem.» diyor.

Şimdi burada tebligat memuruna mesuliyet tahmil etmekteyiz. Biz burada, «Tebliğ memuru, eğer vazifesini suiistimal edersen biz seni mesul ederiz» demekteyiz, fakat tebliğ memuruna bir yetki vermemekteyiz.

Tebliğ memuru bir şahsa diyor ki, «gel bakalım sen Ali oğlu Veli değil misin? Aç bakalım nüfus tezkereni. Sen bu evde mi oturuyorsun, bu adreste mi oturuyorsun? Bu evin sahibi sen misin? Bu hâdisenin hakiki müsebbibi sen misin?»

Tebliğ memuruna bir yetki vermeden, kendisine bir mesuliyet yüklemeye ne hakkımız var? Binaenaleyh tebliğ memuruna, araştırma yapması için, yetki verilmesi lâzımdır. Bir araştırma, bir tetkik yapılmazsa bâzı vatandaşlar evinden, apartmanından mahrum edilebilir.

Bunun ıslah yolları vardır. Meselâ Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu bunu düşünmüştür. Ya hali sabıka irca için, ya Temyiz veya iadei muhakeme kararı yolları vardır. Ama netice alınmaz.

Şimdi Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu-

nun bir faslı, tatbikatı olarak bu müesseseyi oradan çıkardık, (tebligat müessesesi) diye bir müesseseye koyduk. Tebligat Kanunu, müessesesi diye bir müesseseye verdik. O müesseseyi de beğenmedik, yeni bir müessese kurmaktayız. Demek ki, lâzım imiş. Şöyle bir yeni müessese kurulurken neden dolayı bunu dört başı mamur, ağıyarını mâni, efradını câmi bir yeni manzume, bir yeni müessese meydana getirmiş olmalıymış? Kısa bir çalışmanın neticesidir, bu lâyiha. Kendilerinin büyük alâka, büyük ihtimamlarına hürmet etmekle beraber, bu lâyiha içindeki noksandan dolayı, -ki 49 ncu maddesini de son inikadımızda hiçte itiraz etmediniz, kabul ettiniz. Bir defa lüzumsuzdu ve Nizamnamenin noksan bırakmış olduğu bir şeyi kanun yoluyla tashih edemedik. Buraya getirdiler ve kanun içinde bir Nizamname maddesi çıktı, eyvallah! Binaenaleyh tebligatı tamam olmıyan, usulü tamam olmıyan bir mahkemenin kararının mesnedi hukukisi tamamen butlan içindedir. O halde bu müessese ile tebligat yapılması lüzumuna dair alınması icabeden yetkinin verilmesi, meselâ İcra Memuruna yahut da haczi ihtiyatıyı infaz memuruna verilen salâhiyetlerin verilmesi salâhiyetlerden adamı mesul ederken ona kendi yetkilerini kullanma imkânlarını bahşetmemiz lâzımdır. Yahut da 52 nci madde gereğince tebligat memurunun şekli mesuliyetini kabul etmemiz ve ondan dolayı ona başka mesuliyet tevcih etmemiz icabeder.

Mâruzatımı kısaca burada keseceğim. Bundan evvelki madde kanuniye üzerinde gösterdiğiniz titizliği aynı şekli ile burada da göstermeniz icabeder. Bu kanun lâyihasında böyle bir boşluk vardır. Bu boşluğu doldurmakta vatandaşın haklı dâvalarını yerine getirmek bakımından zaruret vardır. Lâyiha Encümene iade olunmalıdır.

REİS — Servet Sezgin.

SERVET SEZGİN (Çanakkale) — Muhterem arkadaşlar, Adli tebligat kanun lâyihasını inceleyip tetkik eden ve maddelerle birlikte mazbata hazırlıyan muhterem komisyonumuzun ceza hükümlerini etraflıca ve dikkatlice tetkik imkânını bulamadığı kanaatine varmış bulunuyorum. Yalnız 52 nci maddede değil, bunu takibeden maddelerde de hukuk tekniği bakımından birtakım aksaklıklara tesadüf edilmektedir. 52 nci madde hakkında muhterem arkadaşımız Şahap Kitapçı Bey bazı hususlara işaret ettiler. Nitekim 52 nci maddenin «Memurların kusur ve

ihmalî» başlığından dolayı muhterem komisyon reisi arkadaşımız da bunun farkına vardılar, bir değişme yaptığını beyan buyurdular. Yalnız bu kadar kâfi değildir. 52 nci maddede müşahede ettiğimiz aksaklıklara sonra, diğer maddelerde işaret edeceğim.

Şahap Kitapçı Beyin de işaret ettiği üzere «kusur» tâbirleri tamamiyle hususi hukuka taallük eder. Cezada «kusur» tâbiri yoktur. Bizim Ceza Kanunumuzda «suç» tâbiri kullanılır. Bu da (cürüm ve kabahat) diye ikiye ayrılır. Kanunda (memurlarda kusur) diye başlıyan bu paragraftaki kusur tâbirinin cezai hükümler arasında yer alması doğru değildir.

İkincisi, bunu bertaraf etmek üzere bâzı suçlar ithal buyurdular. Fakat yine bir hususun noksan kaldığı görülüyor. Halbuki adli tebligat evrakının tebliği esnasında işlenen sahtekârlıklar bilhassa vahim mahiyet arz ederler. Bunlar ne olabilir? diyeceksiniz. Farz edelim bir mahkeme ilâmının tebliğ tarihini değiştirip hemen kesinleşmesine sebebiyet verirse.. Görülüyor ki, madde yanlış tanzim edilmiştir. Bu maddenin tatbikinde (Suç işliyen memur ve hizmetliler Ceza Kanununa göre cezalandırılır) denmesi lâzımdır. Böylece hem bütün suçları içine almakta, aynı zamanda hukuki tâbirler ile cezai tâbirler birbirine karışmış bulunmaktadır.

Bunu takibeden bir madde daha vardır. Tebliğ evrakının muhatabına verilmemesine dair olan 16 nci madde. Bu maddede deniyor ki, (Madde 54 : Muhatap namına kendilerine tebligat yapılan kimseler tebliğ evrakını muhataplarına en kısa zamanda vermedikleri takdirde 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar).

Onu takibeden 55 nci madde de yalan beyana dairdir. Yalan beyanda bulunanlara elli liradan beş yüz liraya kadar ceza verilmesini âmir-dir. Buna göre komşusuna veya hizmetçisine her hangi bir tebligat bırakılır, o kimse de zamanında vermezse bir defa bu işte ihmal vardır. Bunun için 100 liradan 500 liraya kadar ceza verilecektir. Yalan beyanda bulunduğu ihmal fiili işlediği takdirde, hafif olmasına, ağır ceza.. 53 ncü maddede yanlış adres bildirme suçu için, maddeyi okuyorum :

(Bu kanun mucibince tebligat yapılması icabeden hallerde bir kimse kendisine veya başkasına ait isim veya adresi yanlış olarak bildirirse

fail hakkında 100 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.)

Şimdi yanlış olarak adres bildiren şahsa 100 liradan 1 000 liraya ceza hükmolunurken, diğer taraftan hilâfı hakikat beyanda bulunanlar için 50 liradan 500 liraya kadar ceza hükmolunur, deniliyor.

Sonra tebliğ edilen evrak hakkında da bu neviden aksaklıklar vardır. Bu sebeple bendeniz ceza hükümlerinin yeniden tetkik edilmesini rica ediyorum. Komisyona iadesi için bir de takrir takdim ediyorum.

REİS — Kemal Sarıbrahimoğlu.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Efendim, bu kanunun 52 nci maddesinde : «Memur ve hizmetlilerle mahalle ve köy ihtiyar heyeti âzaları» denilmektedir.

24 ncü maddede ise (okur -yazar bir komşu bulunmaz veya bulunan komşu imzadan imtina ederse, tebliğ memuru o mahalle veya köyün muhtar veya ihtiyar heyeti âzasından birini veya yahut bir zabıta memurunu, tebliğ sırasında bulunmak üzere davet eder ve tebligat bunların huzurunda yapılır.) der.

Acaba 52 nci maddeye, tebliğ memuru tarafından çağırıldığı halde icabet etmiyen zabıta âmir ve memurları da dâhil midir? İkinci soru olarak şu hususların cevaplandırılmasını rica ediyorum: 57 nci maddede (Tebliğin vaktinde yapılmadığını veya tebliğ mazbatasının muayyen zamanda vürudetmediğini gören alâkalı merci, keyfiyeti mahalli PTT merkezine bildirir. Bu merkez şikâyet mevzuu olan evrakın, ne muamele gördüğünü tetkik ve icabederse mevrit merkezinden tahkik ve takibeder. Bunların neticesi, mahallî PTT merkezi veya icabında Umum Müdürlük tarafından mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda alâkalı mercii bildirir.) der.

Bu 52 nci maddeye PTT merkezindeki memur ve Umum Müdür de dâhil midir? Yani, ihmal ve suiistimal görüldüğü takdirde bunlar hakkında da takibat yapılacak mıdır? Çünkü maddenin bu tarzı tahriri biraz tereddüt uandırıyor. Memur ve hizmetliler dedikten sonra, zaten bu kanunda tebliğ işleriyle mükellef olan memur ile ihtiyar heyeti âzaları ve muhtar da tâdadedildiğine göre, acaba burada zabıta âmir ve memurları da dâhil mi? 57 nci maddede PTT memuru ve umum müdür dâhil midir? İnsa-

nın aklına böyle bir soru geliyor. Bunu encümenin cevaplandırmasını istirham ediyorum. İleride birtakım tereddütlere meydan verebilir.

Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — İzzet Akçal.

İZZET AKÇAL (Rize) — Muhterem arkadaşlar, ben daha ziyade usul üzerinde duracağım.

Mayıs ayında muvakkat encümen toplanmış, daha evvel yaptığı tetkik üzerine raporu yazmış bulunmaktadır. Bu kanun lâyihası Hükümetçe tetkik edildikten sonra Meclise tevdi edilmiştir. Muvakkat komisyon bunu mütaakıp tetkik etmiş, hükümleri kabul etmiş ve nihayet burada görüşülürken komisyon reisi cezai hükümlerde aksaklık görmüş, bunu derhal tadil için bir formül kaleme almış yani, arkadaşlarıyla temas etmeden, ekseriyetle temas etmeden kaleme aldığı bu maddeyi bize okuyor. Komisyon, muayyen bir çerçeve içerisinde nizamname hükümlerine göre çalışması lâzımgeldiği halde bu şekilde hareket etmemiş bulunmaktadır. Bunu doğru bulanlardan değilim. İtirazları dikkatle takibettim, tamamiyle yerindedir mevcut cezai hükümler, bu kanunun işlemesine imkân vermiyecektir. Tebligat hükümleri, gerek hususi hukuk ve gerekse âme hukukuna dair ayrı ayrı gayet mühim neticeler tevli dedecektir, vatandaşların haklarının şükutuna sebebiyet verecektir.

Birçok suiistimaller olabilir. Hepimiz ayrı ayrı birçok hikâyeler, hikâyeler değil; vakıaları dinledik.

İstanbul'da, sahibinin haberi olmadan satılan apartmanların hikâyesini arkadaşlar bilirler. Ben müddeiumumi sıfatıyla birçok böyle takibat yapmışımdır. Birçok arkadaşlarım da belki bu gibi vakıalara ait hükümler vermişlerdir. Bir arkadaşım anlattı; bir boşanma dâvası.. Kadının haberi yok. Tebligat yapılmış, ilâm mahkemeden alınmış, ilâm tebliğ edilmiş, kesbikatiyet etmiş, kadının haberi yok. Öyle ağır müeyyidelerle bağlamak lâzımdır ki, suiistimaline cesaret edemesinler. Ben komisyon reisinden rica ediyorum; Sezgin arkadaşımın teklifini kabul etsin, cezai hükümleri yeni baştan ceza mütehassısı arkadaşları yanına almak suretiyle gözden geçirsin. Kanunu sakat çıkarmayalım.

REİS — Şahap Kitapçı.

ŞAHAP KİTAPÇI (Tokad) — Arkadaşlar; Servet Sezgin ve İzzet Akçal arkadaşımızın izahlarından sonra benim konuşmam fazla olacak ama, evvelce de arz ettiğim üzere, bu kanun mevzuatımız arasındaki muhtelif kanun hükümlerini toplıyan bir kanun olarak çıkmaktadır. Bâzı yenilikler de ihtiva etmekte olan kanunu işler hale sokan, son fasla koyduğumuz cezai hükümleri ihtiva eden bapıdır. Bu hükümler, hukuk usulüne taallük etmesi ve tebligat işlerinde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun mer'î bulunması itibariyle, Adliye Vekâletinin hukuk işlerinde mütehasıs olan dairesi, lâzımgelen ilgiyi gösterdiği halde, ceza işlerine taallük eden hususlar için mutahassısların bu alâkayı göstermediklerine kaani bulunmaktayım. Cezai hükümler ana Ceza Kanunumuz ve şimdiye kadar Türkiye'deki tebligat ve bununla alâkalı olarak teessüs etmiş olan içtihatlar ve sair bakımdan daima tenakuza düşecek yeni hükümler ihtiva etmesi itibariyle, arkadaşların fikirlerine iştirak etmekle beraber, bu babın yeniden gözden geçirilmesini ve mevcut hükümler arasındaki tevazünü sağlayacak bir hale konmasını ben de istirham edeceğim.

REİS — Encümen.

MUVAKKAT En. REİSİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Muhterem arkadaşlar; 52 nci maddenin ilk fıkrası şöyle başlıyor: (Bu kanunun tatbikatında)... Bu ibare ile, bu hüküm ile, (Kanun işlemeye başladığı tarihten itibaren cezai her hangi bir fiilin irtikâbı halinde mesulleri şu şekilde hükümlere göre tecziye edilecektir) deniyor. Esas metin itibariyle hiç bir noksanlığı, encümen olarak, biz görmüyoruz ve arkadaşların sureti umumiyede bu noktaya muzaf olarak yapmış oldukları beyanlara da iştirak etmiyoruz.

Servet Sezgin arkadaşımız konuştuğu sırada, «maddede tadadedilen, ihmal, suiistimal, irtikâp, irtişadan maada bir sahtekârlığın vukuu halinde hangi madde tatbik edilecektir?» diye bir sual irat buyurdular. Metnin muhtevasına bir parça göz atfedildiği takdirde «sair suçlar» tabiriyle sayılmış olan yani, ihmal, suiistimal, irtikâp veya irtişa suçlarından hariç kalan bütün cürümler bu kanunla nehiy altında bulundurulmuştur. O itibarla tadadi şekilden tevakkî etmek suretiyle daha umumi bir hüküm sevk ettik. Biraz evvelki mâruzatımda Posta, Telgraf ve Telefon

İşletmesi kuruluşuna aidolan kanunun 14 nci maddesinin 2 nci fıkrasındaki hükümle bir tenazur tesisi maksadiyle metni yazdığımızı arz edebilirim.

NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Sakarya) — Umumi ahkâma atfında bir mahzur yoktur.

VACİD ASENA (Devamlı) — Tabiatıyla yaktır. Nusret Kirişcioğlu arkadaşımız bu görüşe iştirak etmiş oluyurlar.

Sarıbrahimoğlu arkadaşımız haklı olarak iki sual sordular. «Zabıta âmir ve memurlarıyla PTT Umum Müdür ve diğer memurları bu kanunun şümulüne girer mi» dediler. Maddenin yazılış şekli itibariyle tabiatıyla girmesi lâzımgelir.

İzzet Akçal arkadaşımız mütadî hilâfında biraz sınırlı konuştu. Ben kendisine aynı hâleti ruhiye ile revap verecek değilim. Çünkü kendisine karşı yakın sevgim vardır, bu sevgi, hürmetle müterafıktır.

Encümen, elli ikinci maddeyi tetkik ederken alâkadarlarla temas ederek metni tesbit etti ve rey nisabını temin ettikten sonra da şimdi huzuruza sunulan muaddel maddeyi yazdı ve o şekilde Yüksek Meclisin tasvibine arz etti. Bu itibarla bunun hazırlanmasına, yani evveliyatına İzzet Akçal arkadaşımız nüfuz etmemiş olabilirler. Ama biz bütün Meclis arkadaşlarımızla birer birer temas ederek biz şu maddeyi böyle hazırladık diye kendilerine izahı abes görürüz. Acaba İzzet Akçal arkadaşımız Komisyon Reisliği yaptığı sırada bâzı tadillerle ilgili hususları arkadaşlarıma söylemedi diye kendisine bir şey isnat ettiğimi bilmiyorum. Mahalli hafal..

Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — İzzet Akçal.

İZZET AKÇAL (Rize) — Aziz arkadaşlarım; ben Komisyon Reisine târîzi asla hatırımdan geçirmem. Bir nizamname hükmünün yerine getirilmesi için ikazda bulundum. Ve ikazım da zannediyorum ki, esaslî bir kanun hükmünün münakaşası sırasında vâkı olmuştur. Elbette bunun reaksiyonlarının nereye varacağını izah etmek lâzımdır. Bu kanun lâyihasını aldığımız bir kararla yalnız bir defa konuşacağız. Ve ondan sonra kanun tasvibedildiği takdirde bütün hükümleri câridir. Ve Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununun tebligata ait hükümleri tamamen kaldırılmış olacaktır. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun tebligata dair hükümleri de kaldırılmış

olacaktır. Diğer kanunların tebligata ait hükümleri de tamamıyla kaldırılmış olacak. Eğer her hangi bir hususu bir boşluk içine terk edecek olursak, kanun işlemez. Müeyyidelerini; etrafıca düşünüp taşınmak ve koymak lâzımdır.

Sözlerine dikkat ettim. Sayın Komisyon Reisi, Servet Sezgin arkadaşımızın mütaakıp suallerine cevap vermediler. Verecek vaziyette de değildiler. Kendilerini mazur görürüm. Filhakika bu kanunun, ceza hükümlerini, arz ettiğim gibi komisyonun ekseriyetini topluyarak birlikte tetkik etmeleri lâzımdır. Çok mühim olan bir kanun. Kendilerinin zekâlarından, bilgilerinden, tecrübelerinden eminim. Hakikaten tecrübeli, yetkili bir arkadaş. Ama bir kanun yaparken en büyük hukukçular senelerce çalışırlar; politika ile meşgul olan, âme hizmetinde senelerce çalışanlar bile hazırladığı eseri birkaç dostunu celbederek onlarla fikir karşılığı yaparlar ilim adamlarına, kürsü sahibi şahıslara, eserleri tetkik ettirirler. Ondandır lâyiha gelir, parlâmentolarda didik, didik didiklenir.

Şimdi her hangi bir arkadaşıyla beraber bir hüküm getirmiştir. Bunu koyalım maddeye demektedirler. Bakıyorum ben, hükümler tadadı mahiyette değildir. Benim ifademe dahi, fazla kıymet atfetmemek lâzımdır. Olabilir mi, olmayabilir mi? Elbette komisyon münakaşalar neticesinde karara varacaktır. Derhal 3 arkadaş birleşerek bir kanun maddesi hakkında karar almaları kanaatimce nizamname hükümleri müsait değildir. Nizamname bir emniyet supapıdır. Kanunların mükemmel bir halde konuşulması, huzur içinde konuşulması ve noksatsız bir şekilde çıkması için usule riayet şarttır. Ben arkadaşımından rica ediyorum, kanunun mütebaki kısımlarını alsın bir defa daha tetkik etsinler. Onlara yaraşan da budur. Bana işaret ettiler, komisyon reisliğim sırasında, filvaki iştirak ettiğim hususlar olduğundan bahsettiler. İştirak etmek için komisyondaki arkadaşlarımdan hiç olmazsa nısap dâhilinde ekseriyetle konuşup, fikirlerini alırdım. Müsterek çalıştığım arkadaşlar da bunu bilirler. Bilgilerinden emin olmakla beraber, bu hükümde yine aksaklık vardır derhal bir formül yaparak arkadaşlarıma arz edecek durumda değilim. Alsınlar, tetkik etsinler ondan sonra mütaakıp toplantıda bir hüküm verme im-

kânını buluruz. Aksi takdirde mazur görsünler, ben rey verecek durumda değilim. Birçok arkadaşlarımdan da rey verecek durumda olduklarını biliyorum. Bize huzur içinde reylerimizi kullanmak imkânını bahsedebilmeleri için geri almalarını tekrar rica ediyorum.

REİS — Encümen.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ VACİD ASENA (Balıkesir) — İzzet Akçal arkadaşım, naçiz şahsım hakkında çok büyük iltifatta bulundular. Ben sözüme bu şekilde başlamak istemezdim. Fakat aczimi aynı zamanda itiraf etmek için şu kaziyeyi Yüksek Heyete arz etmek istiyorum : «Beşikden mezara kadar ilme talibolunuz» diye bir kavil vardır. Ben bu kavle daima sadakat gösteren bir arkadaşımın, her hangi bir kusur ve bilgisizliğim karşısında ondan rücu etmeyi ve bilginin ışığına sarılmayı nefsine şiar edinmiş bir arkadaşımın.

Bu mukaddemeden sonra komisyonun me-saisine tevcih edilen târizlere de cevap vermek mecburiyetinde bulunduğumu hissediyorum.

Encümen bu cezai hükümlere ait faslı tetkik ettiği sırada tam nıسابı ile değil, fakat muayyen ekseriyetin üstünde bir ekseriyetle çalışmış ve çalışmasını da rapora vaz'edilen imza ile tevsik ve teyid etmiştir. Bu itibarla encümen reisi olarak şahsan hazırladığım her hangi bir metin yoktur. Lâyihayı Hükümet hazırlamış, Meclise getirmiştir. Encümen de Nizamnameye uygun olarak çalışmıştır.

İzzet Akçal arkadaşımız tadiller üzerinde yapılacak işlerden bahsetmiyorlar, yalnız ihtiyaca kâfi gelmediğini söylüyorlar. Daha evvel gelip bizi tenvir etmiş olsalardı, şahsım namına müteşekkik kahrırdım. Mücerret; «Bu maddeleri geri alınız», diyorlar. Geri alalım. Geri almadan evvel benim arkadaşımından tek temennim şu olabilirdi; kendisinin bizimle teşriki mesai etmesi. Mademki, bu itirazları yapıyorlar, demek ki noksan olduğuna kaanidirler. O halde hazırladıkları metni ihtiva eden tahriri Riyaset Makamına sunmuş olsalar idi, mesaimize kolaylık temin etmiş olurlardı ve biz de kendilerine mütezeyid teşekkürle bağlı kahrırdık.

İZZET AKÇAL (Rize) — Komisyona aldığınız takdirde takdim ederim.

REİS Servet Sezgin.

SERVET SEZGİN (Çanakkale) — Muhterem arkadaşlar, bundan evvelki konuşmamda arz ettiğim üzere, bir kere elimizde metin olarak 52 nci madde mevcuttur. 52 nci madde üzerinde düşünürken Muvakkat Encümen Reisi kıymetli arkadaşım çıktılar, hemen burada başka bir metin lütfettiler ve bu metin okundu. Doğrudan doğruya komisyondan gelen bir metnin, hiç olmazsa, Büyük Millet Meclisi âzalarına iki gün evvel verilmesi nizamname icabı değil midir? Tetkik edip üzerinde düşünmek ve bunun hakkında mütalâa serdetmek imkânı hemen hemen verilmemiştir. İzzet Akçal arkadaşımın temas etmek istediği nokta budur. Hakikaten bu teklif edilen son tadil şekli birdenbire, müzakere açılmadan getirilmiştir, komisyonun getirdiği bu teklif hakkında bir fikre sahibolmadan leh ve aleyhinde konuşulmasına imkân yoktur. Eğer sair suçlar tâbiri kullanılıyorsa, niçin daha önce birçok suçlar tadadedildi? Bunların yerine umu mi tâbir kullanmak, (Bu kanunun tatbiki sırasında suç işliyen memur ve hizmetliler, Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılır.) denmedi? Şu halde insanın nazarı dikkatini celbeden hususlar var.

İkincisi, öyle zannediyorum ki, yine Muvakkat Encümen cezai müeyyideler üzerinde düşünmüş ve çalışmıştır. Hükümet teklifinin bazı maddelerinden ayrılmışlardır. Ama Hükümet lâyihasının tetkikinden ve encümenin değiştirmesinden anlaşılıyor ki, - Belki yanılıyorum - ceza müeyyidesinin tatbiki vaz'edildiği sırada Hukuk İşleri Umum Müdürü vardı da, Adliye Vekâleti Ceza İşleri Umum Müdürü yok mu idi? Teknik icabı ceza işleri umum müdürü olması lâzım. Fakat biz onu da bilmiyoruz. Belki vardı.

Ayrıca bundan evvelki konuşmamda arz ettiğim üzere, yanlış adres bildirme fiiline verilen ceza ile tebliğ evrakının muhatabına verilmesi. Muhatabına 100 liradan 500 liraya kadar ceza, ihmali bir fiilde cürüm ve ceza ağır bir ceza. Daha yukarda hafif ceza, 100 liradan başlıyor. Gayriahlâki bir cürüm için 50 liradan 500 liraya kadar ceza veriliyor.

Yine tebliğ evrakında, tebliğ suçları için Ceza Kanunundaki kabahat cezalarının verilmesi lâzımgelirken bu sefer bunlar da cürüm mahiyetine ithal edilmiştir. 300 liradan 500 liraya kadar ceza teknik bakımdan üzerinde durulacak ve

yeniden hazırlanacak bir vaziyet mevcuttur. Bu bakımdan bunlar üzerinde daha etraflı düşünmek ve daha mükemmel ceza müeyyidesi getirmek lâzımdır. Bunda ne mahzur vardır, komisyon lütfedip bunu geri alsınlar, düşüncelerimizi ve kanaatlerimizi arz etmek için bunu geri almaları uygun olur kanaatindeyim.

REİS — Encümen.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ VACİD ASENSA (Balıkesir) — Müzakerelerin cereyan tarzını görüyorum, bir istikamet takibediyor, bu istikameti sezmek imkânı yok. O halde bu kanunun cezai hükümlerini ihtiva eden kısımları tamamen encüme geri alıyoruz. İzzet Akçal arkadaşımız müsterih olsunlar, kendilerini de müşavir âza olarak encüme davet ediyorum.

İZZET AKÇAL (Rize) — Çok teşekkür ederim.

REİS — Encümenin talebinin yerine getirilebilmesi reyinizle mümkündür. 3 ncu babın olduğu gibi encüme geriverilmesini kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

3 ncu bap tamamen encüme verilmiştir.

51 nci maddenin encümeden gelen yeni şeklini okuyoruz.

Diğer malî tebligat :

Madde 51 : Malî tebliğler, kendi kanunlarında sarahat bulunmayan hallerde, bu kanunun umumi hükümlerine tevfiakan yapılır.

REİS — Ferid Melen arkadaşımız 51 nci madde hakkındaki tavrı (Diğer malî tebliğler) kaydını ifade etmektedir. Encümen talebetti. Riyaset tavrı encüme verdi. Encümen dikkate alınmasını kabul buyurduğunuz tavrı aldı ve maddedeki «tebliğler» kelimesini (tebligat) olarak Yüksek Meclise arz ediyor. Yüksek Heyetiniz tavrı kabul ettikten sonra, encümenin buna bir defaya mahsus uyma zarureti yoktur. Bu sebeple maddeyi encümenin tashih ettiği şekilde yani «diğer tebliğleri» «Diğer tebligat» olarak bu şekilde reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Dördüncü bapтан müzakereye devam ediyorum.

Dördüncü Bap
Müteferrik hükümler

Tebliğin vaktinde yapılması

MADDE 58. — Tebliğ vaktinde yapılmaz veya tebliğ mazbatası muayyen zamanda gelmezse

alâkalı merci keyfiyeti mahallî PTT Merkezine bildirir.

Bu merkez şikâyet mevzuu olan evrakın, ne muamele gördüğünü tetkik ve icabederse mevrit merkezinden tahkik ve takibeder.

Bunların neticesi mahallî PTT merkezi ve icabında Umum Müdürlük tarafından mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda alâkalı mercie bildirilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tebliğ mazbatalı kapalı zarf

MADDE 59. — Kanunun 1 nci maddesinde yazılı mercilerden çıkarılacak tebliğ evrakı tebliğ mazbatalı kapalı bir zarf içinde gönderilir.

Davetiye, basit usulü muhakeme davetiyesi, birinci yemin davetiyesi, ikinci yemin davetiyesi, giyap kararı ve muameleli giyap kararı tebliğ varakası, bu zarfın içine konmadan da gönderilebilir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Nizamname yapılması

MADDE 60. — Bu kanunun sureti tatbikini göstermek üzere, neğrinden itibaren 6 ay zarfında bir nizamname yapılır.

Bu kanun mucibince yapılacak tebligata ait bilûmum evrak ile lüzumlu matbua ve defterlerin şekilleri ve bunlardan hangilerini PTT İdaresi ve hangilerinin diğer merciler tarafından hazırlanacağı da bu nizamnamede gösterilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer kanunlardaki atıflar

MADDE 61. — Diğer kanunların tebligat ile ilgili olarak Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa ve adli evrakın PTT İdaresi vasıtasıyla

tebliğine dair kanuna atfettiği yerlerde bu kanun hükümleri tatbik olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kaldırılan hükümler

MADDE 62. — Bu kanunla :

1. Adli evrakın PTT İdaresi vasıtasıyla tebliğine dair olan kanun ile bu kanuna ek 4574 sayılı Kanun,
 2. 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 81 nci maddesinin ikinci fıkrası ile 10 ncu faslının birinci kısmı,
 3. Ceza Muhakemeleri Usuyü Kanununun 36, 37, 38, 271 ve 274 ncu maddeleri,
 4. Askerî Muhakeme Usulü Kanununun 74, 75 ve 76 nci maddeleri,
 5. Noterlik Kanununun 33 ncu maddesinin ikinci fıkrası ile 75 nci maddesi,
 6. Harclar Kanununun 33 ncu maddesi,
 7. Diğer kanunların bu kanuna uymıyan hükümleri,
- Kaldırılmıştır.

REİS — Encümen.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ VACİD ASENA (Balıkesir) — 62 nci maddenin bir numaralı fıkrası şöyle olacaktır; (Adli evrakın PTT İdaresi vasıtasıyla tebliğine dair olan kanunla bu kanuna ek 4347, 4574, 4856 ve 5045 sayılı kanunlar).

Bu ilâve ettiğim kanunlar müddet temdidine mütaalliktir. Yalnız takdim edilen metinde 4574 yazılmıştır. Biz bütün temdide mütaallik kanun numaralarını, yanlışlık olmasın diye yazdık. Maddenin bu şekilde tashihini rica ederim.

REİS — Riyaset Divanı şu anda karar nısbının olmadığını görmektedir. Bu itibarla maddeyi reynize arz etmiyeceğim.

24 . XII . 1958 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet veriyorum.

Kapanma saati : 16,15

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

B — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLAR

1. — *Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, Çorum - İskilip şosesi üzerindeki köprülere dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/288)*

23. X. 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine
Aşağıdaki sorunun Sayın Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Ankara Mebusu
Halil Sezai Erkut

Çorum - İskilip şosesi üzerinde bulunan Kızılırmak tahta köprüsünün betonarme olarak yapılması ve aynı yol üzerindeki diğer tamamlanmamış köprülerin hangi yıl bütçesinden konulacak denekle ve ne zaman ikmalî düşünülmektedir?

T. C.

Nafia Vekâleti
Hususi Kalem
Sayı : 1209

19. XII. 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
Ankara

14. XI 1958 gün ve 7 - 288/1944 - 8203 sayılı yazı karşılığıdır:

Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un Çorum - İskilip yolundaki köprülere dair tahriri sual takriri aşağıda cevaplandırılmıştır :

Çorum - İskilip yolu üzerindeki Kızılırmak (Salur) köprüsü ile İskilip içindeki köprüünün projeleri tamamlanmış olup, keşifleri yapılmaktadır. Keşiflerinin ikmalini mütaakıp eksiltmeye çıkarılacaktır.

Mezkûr yol üzerinde tamamlanmamış başka büyük köprü bulunmamaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
T. İleri

2. — *Sivas Mebusu Halim Ateşalp'in Sivas kazalarında mevcut ortaokullardaki öğretmen adedine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahriri cevabı (7/300)*

6. XI. 1958

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Sivas Milletvekili
Halim Ateşalp

Sivas kazalarında mevcut ortaokulların her birerinde kaç öğretmen vardır? Mevcut öğretmenlerle ortaokul tedrisatından matlup fayda temin edilebilir mi? Edilemeyeceğine göre tahsil çağını kaybetmekte olan memleket çocuklarına hakiki orta tahsil yaptırılması hususunda ne gibi tedbir düşünülmektedir?

T. C.

Maarif Vekâleti
Talim ve Terbiye Dairesi
Sayı : 3653

18. XII. 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğünden çıkan 14 Kasım 1958 tarih - 7 - 300/1993 - 8507 sayılı yazı K :

Sivas kazalarında mevcut ortaokullardaki öğretmen durumuna dair Sivas Mebusu Halim Ateşalp tarafından Yüksek Riyasetlerine verilen tahriri sual takriri ile ilgili not iki nüsha olarak ilişikte sunulmuştur.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

Maarif Vekili
C. Yardımcı

T. C.

Maarif Vekâleti
Talim ve Terbiye Dairesi
Sayı

Sivas kazalarında mevcut ortaokullardaki öğretmen adedine dair Sivas Mebusu Halim Ateşalp tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine verilen tahriri sual takririne ait cevabi not

Sivas vilâyetinin (11) kazasında ortaokul bulunmaktadır. Bu okullarımızın öğretmen durumu aşağıda belirtilmiştir.

1. Divriği Nuri Demirağ Ortaokulu :

Bu okulun 284 öğrencisi ve müdür dâhil olmak üzere 6 öğretmeni vardır. Bu asil öğretmenlerle, 6837 sayılı Kanun gereğince mahallen temin edilen veya edilecek olan ücretli öğretmenler tarafından okulun eğitim, öğretim ve idari işleri yürütülmektedir.

2. Gemerek Ortaokulu :

Bu okulun 6 Şubesi, 364 öğrencisi ve müdür dâhil olmak üzere 3 öğretmeni vardır. Öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere Susehri Ortaokulu öğretmenlerinden birisinin İl İdaresi Kanununun 2. maddesi gereğince mezkûr ortaokula nakledilmesi hususu Sivas valiliğine yazılmıştır. İlk imkânda bu ortaokulun öğretmen kadrosunun takviyesine çalışılacaktır.

3. Gürün Ortaokulu :

Bu okulun 344 öğrencisi ve müdürü dâhil 5 öğretmeni vardır. Bu okula yeniden bir Tarih - Coğrafya öğretmeni tâyin edilmek suretiyle öğretmen sayısı (6) ya çıkarılmıştır. Okulun asil öğretmenleri ile mahallen temin edilen ücretli öğretmenler tarafından açık dersler kapatılmaktadır.

4. Hafik Ortaokulu :

Bu okulun 66 öğrencisi ve müdür dâhil 3 öğretmeni vardır. Dersler tamamen kapatılmıştır. Bugün için başkaca öğretmen tâyinine imkân görülememektedir.

5. Kangal Ortaokulu :

Bu okulun 87 öğrencisi ve müdür dâhil 3 öğretmeni vardır. Dersler tamamen kapatılmıştır. Bugün için başkaca öğretmen tâyinine imkân görülememektedir.

6. Koyulhisar Ortaokulu :

Bu okulun 208 öğrencisi ve müdür dâhil 3 öğretmeni vardır. Bütün dersler okulun asil öğretmenleri ile mahallen temin edilen ücretli öğretmenlerle kapatılmıştır. Bugün için başkaca öğretmen tâyinine imkân bulunamamıştır.

7. Susehri Ortaokulu :

Bu okulun 184 öğrencisi ve müdür dâhil 4 öğretmeni vardır. Dersler tamamen kapatılmıştır. Bugün için başkaca öğretmen tâyinine imkân görülememektedir.

8. Şarkışla Ortaokulu :

Bu okulun 258 öğrencisi ve müdür dâhil 4 öğretmeni vardır. Dersler okulun asil öğretmenleri ve mahallen temin edilen ücretli öğretmenler tarafından kapatılmıştır. Bugün için başka-

ca öğretmen tâyinine imkân bulunamamıştır.

9. Yıldızeli Ortaokulu :

Bu okulun 126 öğrencisi ve müdür dâhil 3 öğretmeni vardır. Dersler okulun asil öğretmenleri ve mahallen temin edilen ücretli öğretmenler tarafından kapatılmıştır. Bu ortaokula ilk imkânda bir edebiyat grubu öğretmeni tâyin edilmek suretiyle asil öğretmen sayısının (4) e çıkarılmasına çalışılacaktır.

10. Zara Ortaokulu :

Bu okulun 217 öğrencisi ve müdür dâhil 3 öğretmeni vardır, dersler tamamen kapatılmıştır. Bu ortaokula ilk imkânda bir fen grubu öğretmeni tâyinine çalışılacaktır.

11. İmrnalı Ortaokulu :

Bu ortaokul bu öğretim yılı başında açılmış ve branşı edebiyat grubu olan bir müdür tâyin edilmiştir. Bugün için başkaca öğretmen tâyinine imkân görülememektedir.

Açık derslerin mahallen temin edilecek öğretmenlerle kapatılması hususu 24.X.1958 tarih ve 21168 sayılı tamim ile valiliğe yazılmıştır.

Orta öğretim müesseselerinin öğretmen ihtiyacının kısa zamanda karşılanması maksadıyla 1954 - 1955 ders yılında eğitim enstitülerinin talebe kadroları mümkün olabildiği kadar artırılmış; İstanbul, Ankara, Balıkesir Eğitim Enstitülerine ilâveten bu ders yılı başında bir de Bursa'da Eğitim Enstitüsü açılmak suretiyle eğitim enstitüsü sayısı (4) e çıkarılmıştır. Eğitim enstitülerinden fazla sayıda alınacak mezunlarla ortaokullarımızdaki öğretmen sıkıntısının giderilmesine çalışılmaktadır.

3. — *Ankara Mebusu Selim Soley'in, Kızılcahamam'ın Çeltikçi nahiyesinde inşasına başlanılan sağlık merkezi binasının yarıda bırakılması sebebine dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin, tahriri cevabı (7/304)*

21 Kasım 1958

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Ankara Milletvekili
Selim Soley

Kızılcahamam kazasının Çeltikçi nahiyesinde yapılmasına uzun zaman önce karar verilen ve bir sene evvel başlanan sağlık merkezi binasının,

yarıda ve yüzüstü bırakılmasının ve hâlâ ikmâl olunmamasının sebebi nedir?

Bu inşaatta yuvarlak dere taşları ve topraklı kısım ile sönmemiş kireç kullanıldığı doğru mudur? Bu hususta bir ihbar oldu ise ne gibi işlem yapılmıştır?

T. C.

Nafia Vekâleti

Hususi Kalem

Sayı : 1208

19. XII. 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
Ankara

26. XI. 1958 tarih ve 7-304/2082-8867 sayılı yazıları karşılığdır :

Ankara Mebusu Selim Soley'in tahrirî sual taktirinde bahis konusu edilen Kızılcahamam'ın Çeltikçi nahiyesinde yapılacak sağlık istasyonu vekâletimizi ilgilendirmemektedir.

Saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
Tevfik İleri

4. — *Diyabakır Mebusu Sezai Demiray'ın, Diyarbakır'da tarihî kıymeti haiz surların tahribattan korunması hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in, tahrirî cevabı (7/292)*

Yüksek Reisliğe

Diyarbakır merkezinde ve belediye hudutları dâhilinde, tasdikli imar plânına uygun olmyan birçok inşaatın yapılmakta olduğu ve tarihî kıymeti haiz surların bitişiğinde ve hattâ üstünde, birçok gecekonduların yapılmasına son 5-6 ay içinde müsamaha gösterildiği ve 6785 sayılı İmar Kanuna aykırı olan bu hallerin önüne geçilmek üzere Diyarbakır Belediyesi ve Maarif Vekâletine bağlı Müze Memurluğu tarafından Diyarbakır vilâyetine yazılan yazıların nazarı itibara alınmadığı söylenmektedir.

Ecdattan yadigâr kalan bu çok kıymetli surların restoresi için milyonlarca lira masrafı göze aldığımız bu zamanda; ikazlara rağmen doğrudan doğruya veya dolayısıyla, surların tahribatına göz yuman ve hattâ teşvik eden vali veya mesul şahsiyetler hakkında her hangi bir muamele yapıp yapılmadığını ve bu söylentilerin doğruluk derecesinin yazılı olarak Dahiliye Vekâleti tara-

findan bildirilmesine delâletlerinizi saygı ile rica ederim.

Diyarbakır Mebusu
Sezai Demiray

T. C.

Dahiliye Vekâleti

M. İdareler G. M.

Muamelât Ş. M.

Sayı : 621-302-20/24135

Özü: Diyarbakır Mebusu
Sezai Demiray'ın tahrirî
Sual taktirî hakkında.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

14. II. 1958 tarihli ve 7/292-1959/8322 sayılı yazılarıyla alınan Diyarbakır Mebusu Sezai Demiray'ın tahrirî sual taktirî hakkında Diyarbakır Valiliğinden alınan yazı ve eklerinin tetkiki neticesinde:

Diyarbakır Belediyesi hudutları dâhilinde tarihî kıymeti haiz surların bitişiğine gecekonduların yapılmasına son 5 - 6 ay içinde müsamaha gösterilmediği,

Bilâkis; vilâyet tarafından mevcut gecekonduların kaldırılmasına dair Belediyeye gereken emirler verilerek yıkım işlerinin hızlandırıldığı,

Bu hususta Belediyeden Valiliğe yazılmış ve nazarı itibara alınmamış bir yazı olmadığı gibi Müze Memurluğu tarafından re'sen vilâyete gönderilmiş tahrirat da bulunmadığı anlaşılmıştır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

22. XII. 1958

Dahiliye Vekili
Dr. Namık Gedik

5. — *Erzincan Mebusu Hüseyin Şahin'in, Tercan Kaymakamı hakkında vâkı şikâyetler üzerine kanuni ve idari bir muamele yapılması sebebine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/322)*

23. V. 1958

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Sayın Dahiliye Vekili tarafından şifahi olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını rica ederim.

Erzincan Milletvekili
Hüseyin Şahin

Üç sene üç aydan beri Tercan'da kaymakamlık görevini yapmakta olan Kemal Macit Türet aleyhinde, vatandaşların devamlı olarak şikâyetle buldukları ve kazada birçok nâhoş ve çirkin hâdiselere sebebiyet verdiği gibi, son olarak 15 Nisan 1958 günü; jandarma elbisesi giyerek ve yanına da terhis edilmiş jandarmaları alıp Hamiye köyüne gidip köylüleri sıra dayacağına geçtiği, bu kanunsuz ve haksız hareket vekâlete aksettirildiği halde hakkında vekâletçe kanuni ve idari bir muamele yapılmaması sebebi nedir?

Dahiliye Vekâletine

Kanunlar Müdürlüğü : 28 . V . 1958 tarih ve 1371 sayılı yazımıza ektir :

Erzincan Mebusu Hüseyin Şahin'in Tercan Kaymakamı hakkında vâkı şikâyetler üzerine kanuni ve idari bir muamele yapılmaması sebebine dair olan şifahi suali, cevap günü olan 12 . XII . 1958 tarihli 14 ncü İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahrirî cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Saygılarımla.

T. B. M. M. Reisi
Refik Koraltan

T. C.

Dahiliye Vekâleti

Öz. İş. G. M.

1. Ş. M.

Sayı : 611/16299/28427

T. B. M. Meclisi Reisliğine

17 . XII . 1958 tarih ve Kanunlar Müdürlüğü 7-322/1371-5126 sayılı yazımız karşılığıdır :

Erzincan Mebusu Hüseyin Şahin'in, Tercan Kaymakamı hakkında vâkı şikâyetler üzerine kanuni ve idari bir muamele yapılmaması sebebine dair vermiş olduğu sual tahririne verilen cevap ilişik olarak sunulmuştur.

Saygı ile arz ederim.

Dahiliye Vekili
Namık Gedik

Sayın Hüseyin Şahin, Erzincan Mebusu.

1956 ve 1957 senelerinde Tercan Kaymakamı Kemal Macit Türet hakkında muhtelif şikâyetler vukubulmuş ve bu şikâyetler üzerine keyfiyet bir mülkiye müfettişi tarafından tetkik ve tahkik ettirilerek tanzim olunan fezlekeli tahkikat evrakı Memurin Muhakematı Kanunu uyarınca Erzincan Vilâyeti İdare Heyetine tevdi edilmiş ve mezkûr heyetçe mumaileyhe isnadedilen suçlar derececi sübuta vâsıl olmadığından bu vilâyet İdare Heyetince 22 . III . 1958 tarihli men'i muhakeme kararı ittihaz edilmiş ve mütaakiben ikinci derece tetkik mercii olan Devlet Şûrasının İkinci Dairesince tetkik edilerek, kısmen usul ve kanuna uygun olduğu görülmekle tasdikine ve kısmen bozularak karar ittihazına mahal olmadığına ittifakla karar verilmiştir.

1958 yılında mezkûr kaymakam hakkında vâkı şikâyetler yine mahallinde mülkiye müfettişlerine tahkik ettirilmiş, bir işin ifası zımında rüşvet talebettiği yolundaki ihbar, usulü gereğince Cumhuriyet Müddeiumumiliğine intikal ettirilmiş ve 8 . VIII . 1958 gün ve 758/522 sayı ile takipsizlik kararı verilmiştir.

Hakarete bulunduğu ve yolsuzluklar yaptığından şikâyetle bulunulan kaymakam hakkındaki şikâyetler de, mülkiye müfettişlerince mahallinde tahkik edilmiş,yapılan şikâyet konuları kaymakamın vazifesinden münbahiş olmadığı cihetle Cumhuriyet Müddeiumumiliğine tevdi edilen evrak üzerine 12 . IX . 1958 gün ve 923 sayı ile takipsizlik kararı verilmiştir.

Mahrumiyet bölgesindeki hizmet müddetini bitirmiş olan adı geçen kammakam 26 . VII . 1958 tarih ve 30651 sayılı Kararname ile de Bahçe kazasına nakledilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Dahiliye Vekili
Namık Gedik